

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden afgeleverd, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie richtlijnen).

KOPIE:

gs m r t s
dgpz
poad
dpm
dges
die des drw
dgis
dio, -/pi/ez
deu, -/we/me
dnw
dwh
jura
jhr vegelin
beb l en v fin

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 614941-2531

REFERENTIE No: 12177	KOPIE No. 15
Dir./Afd.:	
Visie:	
Ag. No:	
Dossier:	

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
6 november 1968

*De Haas
Raadvoering*

BESTEMD VOOR:
min.v.b.z./e.z./l en v/fin

Uijt

DATUM VAN AFZENDING:
6 november 1968

AFKOMSTIG VAN: brussel pv eg

PARAAF/OPM:

mede voor beb, Landbouw en financiën.

CONFIDENTIEEL

i m m e d i a t e

onderwerp: versterking van de gemeenschappen.

de raad der europese gemeenschappen heeft op 5 november na een gedachtenwisseling over het franse memorandum, inhoudende acties ter versterking van de gemeenschappen, vastgesteld dat overeenstemming bestaat over de politieke wenselijkheid hiervan. de p.v.'s hebben een studie-opdracht ontvangen met betrekking tot de door frankrijk genoemde punten en ten aanzien van in de discussie door andere delegaties vermelde onderwerpen.

minister de bre gaf een samenvatting van het franse memorandum. nu de douane-unie was voltooid, diende met spoed volgens het door frankrijk geformuleerde tijdschema te worden overgegaan tot de verwerkelijking van de verschillende door frankrijk nagestreefde acties, welke in drie grote categorieën werden ingedeeld. het betreft verschillende onderwerpen waar de wetgeving moet worden geharmoniseerd om belemmeringen voor het vrije handelsverkeer weg te nemen., onderwerpen waar een gemeenschappelijk beleid tot stand moet komen en tenslotte de industriële ontwikkeling (technologie, patenten en europese vennootschap). de acties waren nodig omdat anders naar franse opvatting hetgeen is bereikt, met name op het gebied van de douane-unie, weer in gevaar wordt gebracht. iedere achteruitgang moest worden vermeden.

minister luns achtte het niet geheel overbodig om nog eens duidelijk te onderstrepen, dat nederland nimmer enig bezwaar heeft gehad tegen de verdere ontwikkeling van de gemeenschappen, zoals voorzien in de verdragen. in het benelux-memorandum wordt de verdere ontwikkeling van de gemeenschappen als eerste doelstelling genoemd. ook na de tweede mislukking van het overleg over de britse toetreding had nederland een actief aandeel gehad aan de besluitvorming in de gemeenschappen ten aanzien van velerlei regels en activiteiten. toen in de vorige zitting het duitse memorandum, dat een nauwe band legt tussen de uitbreiding en de versterking der gemeenschappen, o.m. door nederland als basis van discussie werd aanvaard, was het geenszins de bedoeling dat de activiteiten binnen de

=2=

CONFIDENTIEEL

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 12177

VERVOLG

=2=

Rubricering : **CONFIDENTIEEL**

gemeenschappen op een laag pitje zouden worden gezet of zelfs gestopt. een aantal van de door frankrijk gewenste acties waren reeds in discussie. de minister achtte het niet noodzakelijk, maar eventueel wel nuttig vast te stellen dat deze acties tot een goed einde moeten worden gebracht.

dit betekende niet dat de ontwikkeling van de gemeenschap los kan worden gezien van het toetredingsvraagstuk. om te beginnen moet zoveel mogelijk worden nagestreefd dat op de terreinen, vallende onder de europese verdragen, de scheiding tussen de gemeenschappen en de kandidaat-leden niet wordt vergroot. met betrekking tot vraagstukken buiten het terrein van de gemeenschappen dienden wij tot gemeenschappelijk overleg en gemeenschappelijke acties met de kandidaat-leden te komen.

het viel niet te ontkennen dat op onder de verdragen vallende gebieden minder elan en besluitvaardigheid aan de dag traden dan de grondleggers van de gemeenschappen voor mogelijk hebben gehouden. de huidige malaise, ontstaan door de onmogelijkheid om andere europese landen tot de gemeenschappen toe te laten, werkte natuurlijk niet stimulerend. nog fundamenteeler achtte de minister echter het principiële meningsverschil over de grondslagen van de europese integratie. nederland had zich de laatste jaren herhaaldelijk gedwongen gezien stelling te nemen tegen de neiging om de positie van de europese commissie te ondergraven. onze pogingen in de richting van een meer democratische besluitvorming door toepassing van de verdragen op het gebied van de meerderheidsbeslissingen en door middel van uitbreiding der parlementaire bevoegdheden hadden tot dusver evenmin succes gehad. op het gebied van de buitenlandse betrekkingen had nederland moeten constateren dat de gemeenschap niet in staat blijkt tot het voeren van een voldoende liberaal beleid. een aantal associatieverzoeken van b.v. oostenrijk en israël waren blijven liggen om redenen, die losstaan van de toetredingsproblematiek.

het door frankrijk voorgestelde programma diende door de p.v.'s met zorg te worden onderzocht, waarbij nederland thans reeds akkoord ging met de suggesties tot activering der werkzaamheden betreffende de douanewetgeving, de technische handelsbelemmeringen, het mededingingsbeleid, de belastingharmonisatie, het transportbeleid, en het energiebeleid. de minister achtte het niet noodzakelijk dat voor de voltooiing van deze werkzaamheden bepaalde termijnen worden gesteld.

het probleem van de octrooien zou opnieuw kunnen worden bestudeerd, met als uitgangspunt dat de niet-e.e.g.-landen tenslotte op voet van gelijkheid zullen kunnen deelnemen. voor de europese vennootschap was door frankrijk geen mogelijkheid geopend tot samenwerking in groter europees verband. een tot de zes beperkt overleg strookte niet met de nederlandse opvattingen.

het zou moeilijk blijken om het gesprek over het door frankrijk gesuggereerde werkprogramma beperkt te houden tot de door frankrijk genoemde terreinen. naar nederlandse opvatting moest ook worden gedacht aan b.v. de toekomst van landbouwpolitiek en de landbouwfinanciering, de vernieuwing van de yaounde-conventie en de gemeenschappelijke handelspolitiek.

=3=

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord.
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 12177

Rubricering : **CONFIDENTIEEL**

=3=

de minister herhaalde het van meer belang te achten deze vele werkzaamheden aan te vatten en te voltooien dan over te gaan tot vaststelling van termijnen.

s t a a t s s e c r e t a r i s m a l f a t t i zag geen tegenstelling tussen de wenselijkheid van uitbreiding der gemeenschappen enerzijds en versterking anderzijds. ook hij vulde de franse lijst aan met italiaanse desiderata op het gebied van euratom, de gemeenschappelijke handelspolitiek, het regionale beleid, de sociale politiek (sociaal fonds), de vestiging, het monetaire beleid, de landbouw en tenslotte de fusie der gemeenschappen. in de raad was nooit erg de hand gehouden aan tijdschema's, zodat het nut hiervan in twijfel werd getrokken. de staatssecretaris wees erop dat een aantal van de franse suggesties buiten de verdragen vallende gebieden betreffen, n.l. de kwesties van de technologie, de octrooien en de europese vennootschap. ook noemde malfatti de contacten met kandidaat-leden. indien een tijdschema werd opgesteld, zou het alle problemen moeten betreffen en een evenwicht dienen te scheppen tussen de versterking en de uitbreiding.

s t a a t s s e c r e t a r i s l a h r begroette de franse suggesties en verwees naar het duitse memorandum, dat ongeveer hiermede overeenkomende gedachten bevatte. wel zou ook duitsland een aantal onderwerpen willen toevoegen. ook de fusie moest worden gezien als deel uitmakend van acties tot versterking van de gemeenschappen.

m i n i s t e r g r e g o i r e kon eveneens akkoord gaan met de grote lijnen van het franse initiatief. na een analyse van de verschillende in de gemeenschap nodige activiteiten vermeldde de minister nog dat de kwestie van de fiscale harmonisatie slechts kan worden geregeld in een globaal akkoord over alle aspecten van deze aangelegenheden.

m i n i s t e r h a r m e l heeft een doorwrocht en lang betoog gehouden over de versterking, die ook in belgie reeds geruime tijd voorwerp van studie had uitgemaakt. het belgische kabinet had een speciale zitting hieraan gewijd. in de versterking naar binnen toe zag de minister drie aspecten. op institutioneel gebied was er de fusie der gemeenschappen, maar diende ook gewag gemaakt te worden van het punt der meerderheidsbeslissingen, van een gewenste uitbreiding der executieve bevoegdheden van de commissie en van de wil tot uitbreiding der parlementaire bevoegdheden. een volgend aspect betrof materies die reeds in discussie zijn. vervolgens waren er de gebieden waar nog geen aanvang is gemaakt met het tot stand brengen van regelingen. het betrof hier het economische en financieel beleid, de monetaire solidariteit, de energiepolitiek, het vervoer, de gemeenschappelijke handelspolitiek en het sociale beleid. op het gebied van economische politiek maakte harmel speciaal melding van de europese vennootschap, de kwestie van fiscale consequenties van fusies, de patenten, het mededingingsbeleid, de vrijheid van kapitaal verkeer en de technologie. onder dit laatste onderwerp bracht harmel de wenselijkheid om op industrieel gebied bepaalde zwaartepunten te kiezen.

met betrekking tot alle reeds eerder gedane voorstellen

=4=

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 12177

Rubricering :

CONFIDEN

=4=

en ook ten aanzien van de huidige belgische gedachten zou eventueel, als ook de commissie dit wenselijk achtte, een tijdschema kunnen worden vastgesteld. de belgische prioriteiten betroffen de gemeenschappelijke handelspolitiek en de eerder genoemde zes onderwerpen van economisch beleid.

ten aanzien van nieuwe, niet onder de verdragen vallende onderwerpen diende een tweevoudige doelstelling te worden vastgesteld. harmel achtte het belachelijk wanneer de indruk zou worden gewekt dat sommige landen voorstander zijn van versterking en andere landen meer geven om de uitbreiding. in ieder geval was er altijd een verband. ten aanzien van de laatstgenoemde onderwerpen, waar de te ondernemen acties in het bijzonder als creatief betiteld konden worden, diende iedere keer de vraag te worden gesteld welke de reactie van andere landen, met name toetredingskandidaten, zou zijn en of een samenwerking nuttig voorkwam.

trouwens, een verdere ontwikkeling van de buitenlandse betrekkingen der gemeenschappen en hun uitbreiding door associaties en toetredingen werd door belgie als versterking der gemeenschappen gezien. ook hier gold een prioriteit. harmel vroeg zich overigens af in hoeverre het nu werkelijk niet redelijk kon worden geacht dat over een toetreding eerst wordt onderhandeld en pas vervolgens op basis van het resultaat der onderhandelingen definitief wordt beslist over de al

op technologisch gebied hoopte harmel dat een overeenstemming tot stand zou komen. ten aanzien van de patenten opperde hij de gedachte dat nu reeds gesprekken ook met experts van derde landen zullen worden gevoerd. het doel van deze gesprekken zou op zijn minst moeten zijn dat wordt gezocht naar punten van overeenstemming, terwijl de gesprekken ook zouden kunnen resulteren in gemeenschappelijke voorstellen (d.w.z. van de experts der zes plus deelnemende derde landen).

de voorzitter van de commissie bracht nog eens tot uitdrukking hoezeer zijn instelling van het begin der behandeling der toetredingsverzoeken af

zich heeft uitgesproken tegen enigerlei vorm van blokkering van verdere interne ontwikkelingen in de gemeenschap. de commissie had hiervoor in het bijzonder de italiaanse en nederlandse regeringen gewaarschuwd. rey was derhalve verheugd over het franse initiatief.

ik heb onmiddellijk bezwaar gemaakt tegen de opmerking van de heer rey en betoogd dat de nederlandse regering nimmer de ontwikkeling van de gemeenschap heeft willen blokkeren. hierbij verwees ik naar het benelux-memorandum, waarin de beneluxlanden duidelijk van hun overtuiging hebben blijk gegeven om de bestaande verdragen in positieve zin uit te voeren. slechts voor die onderwerpen, welke buiten de verdragen vallen, meent de nederlandse regering dat deze alleen met vrucht kunnen worden ter hand genomen in ruimer verband en wel in het bijzonder met de toetredingscandidaten.

minister de bre was dankbaar over de positieve reacties welke het franse initiatief deelachtig waren geworden. vele onderwerpen waren genoemd, maar ook hier dienden prioriteiten te worden vastgelegd. derhalve was een tijdschema wel degelijk van belang.

vervolgens concludeerde de raadsvoorzitter overeenkomstig de eerste alinea van dit bericht.

CONF

spierenburg 108

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen niet verspreid worden door de afdeling Verbindingen

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord. tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie richtlijnen).